

רע"פ 2137/21 - יהודה מלכה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 2137/21

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: יהודה מלכה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת בעפ"ת 21287-12-20 מיום 16.2.2021 שניתן על ידי כב' השופטת אילונה לינדנשטראוס

בשם המבקש: עו"ד אלעד בלעיש

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (כב' השופטת א' לינדנשטראוס) מיום 16.2.2021 בעפ"ת 21287-12-20, בגדרו נדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית המשפט השלום לתעבורה בצפת (כב' השופט ר' עומרי) בת"ד 704-03-16.

רקע והליכים קודמים

1. המבקש הורשע על פי הודאתו בעבירות של נהיגה בקלות ראש וגרימת חבלה של ממש לפי סעיפים 62(2) ו-38(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], בהתאמה, ובהתנהגות הגורמת נזק ופניית פרסה תוך הפרעה לתנועה לפי תקנות 21(ב)(2) ו-44(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961, בהתאמה.

עמוד 1

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 1.8.2015 ביצע המבקש פניית פרסה, תוך שהוא חוצה שטח הפרדה רצוף, ובכך גרם לתאונת דרכים בה נגרמו לרוכב אופנוע חבלות קשות, שכפסע ביניהן לבין גרימת מוות, וקטיעת שתי רגליו מעל ברכיו.

3. תסקירי שירות המבחן ציינו כי לחובת המבקש שלוש הרשעות קודמות בעבירות אלימות, רכוש וסמים - האחרונה בהן בשנת 1997. בנוסף, לחובתו 11 הרשעות בעבירות תעבורה, האחרונה שבהן, נכון לאותה העת, הייתה בשנת 2013. שירות המבחן התרשם כי המבקש לוקח אחריות על מעשיו ומתחרט עליהם, שומר על רצף תעסוקתי ובעל יכולת לשתף פעולה בהליך טיפולי והמליץ להטיל עליו 350 שעות של"צ, מאסר על תנאי ופיצוי משמעותי.

4. בגזר הדין, עמד בית משפט השלום על הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו בשל מעשי המבקש ועל הפגיעה המשמעותית בהם; על חומרת הנזקים שנגרמו לרוכב האופנוע; על רמת הרשלנות וקלות הראש שאפיינה את מעשיו של המבקש; ועל מדיניות הענישה הנהוגה. נוכח כל אלה, מצא בית המשפט להעמיד את מתחם העונש ההולם על מאסר על תנאי עד מאסר בפועל לתקופה של 10 חודשים. באשר לרכיב פסילת רישיון הנהיגה, נקבע מתחם הענישה בין פסילה בת 20 חודשים לבין פסילה בת 60 חודשים.

לאחר שנתן דעתו על העובדה שהמבקש נטל אחריות על מעשיו, הביע חרטה והודה במיוחס לו; על פגיעת העונש הצפויה במבקש ובמשפחתו; על חלוף הזמן מעת ביצוע העבירות; וכן על עברו התעבורתי של המבקש, שבת המשפט מצא שאינו מכביד בהינתן שבמועד מתן גזר הדין, לא הורשע בעבירות תעבורה מאז 2013 - גזר בית משפט השלום על המבקש 4 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 30 חודשים, קנס בסך 2,000 שקלים וכן מאסר ופסילת רישיון מותנים.

5. המשיבה ערערה לבית המשפט המחוזי על קולת העונש, והערעור התקבל. בית המשפט קמא קבע כי המקרה נמנה על המקרים החריגים המצדיקים את התערבות ערכאת הערעור והחמרת העונש. בית המשפט המחוזי סבר כי מתחם העונש ההולם שנקבע חורג לקולא ממדיניות הענישה הראויה. זאת, משום שלא ניתן די ביטוי לנזק החמור שנגרם לרוכב האופנוע כתוצאה מביצוע העבירה ולכך שחיי השתנו לבלי הכר; לכך שחומרת העבירה ומידת אשמו של המשיב ממוקמות ברף הגבוה ביותר של רשלנות; ולפסיקת בית משפט זה, לפיה יש להחמיר בענישה בגין גרימת תאונות דרכים שהסבו נזקים קשים.

עוד הדגיש בית המשפט קמא, כי מאז גזר דינו של בית משפט השלום הורשע המבקש בכתב אישום שהוגש נגדו בשל תאונת דרכים נוספת לה גרם בשנת 2020, באופן המקשה את השיקול לקולא אשר התחשב בהיעדר הרשעות תעבורה בעניינו של המבקש מאז 2013. בנוסף, נקבע כי לא היה מקום לשקול לקולא את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, בשל בקשות הדחייה הרבות מטעמו של המבקש. נוכח כל זאת, ובהינתן כי ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין, גזר בית המשפט קמא על המבקש 6 חודשי מאסר בפועל, פסילה ל-48 חודשים וכן פיצויים בסך 20,000 ש"ח. יתר רכיבי גזר הדין נותרו על כנם.

המבקש אינו משלים עם פסק דינו של בית המשפט המחוזי. מכאן בקשת רשות הערעור שלפני ובקשת עיכוב הביצוע, שהוגשה יחד עימה.

נימוקי הבקשה

6. על פי הנטען, יש ליתן למבקש רשות ערעור בשל "שיקולי צדק ייחודיים" וכן בשל "פער חריג בענישה וחשש ממשי לעיוות דין". על פי הנטען, בית המשפט קמא לא התחשב די הצורך בהמלצת שירות המבחן; התערב בגזר דינו של בית משפט השלום באופן בלתי מידתי ותוך חריגה מהכלל לפיו אין ערכאת הערעור ממצה את הדין; ולא נתן דעתו על חלוקה הזמן כראוי. עוד נטען, כי אמנם לחובת המבקש הרשעה נוספת בעבירת תעבורה מאז גזר הדין, ואולם התאונה בגינה הורשע התרחשה בטרם השתלב בהליך שיקומי. בנוסף, טוען המבקש כי אף במקרים חמורים יותר ממקרה זה – לרבות באירועים בהם נגרם מוות בתאונת הדרכים – נמנע בית המשפט מלגזור מאסר בפועל על נאשמים.

לבסוף, טוען המבקש כי בשל נגיף הקורונה, יש בעונש של מאסר מאחורי סורג ובריח סיכון גבוה לתחלואה קשה ואף מעבר לכך.

דיון והכרעה

7. לאחר שעיינתי בבקשה על נספחיה, באתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות.

8. הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים בהם מתעוררת שאלה עקרונית בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינים הפרטי של הצדדים, או במקרים חריגים, משיקולי צדק או בשל חשש שנגרם למבקש עיוות דין מהותי (רע"פ 6032/20 פריג' נ' מדינת ישראל (4.10.2021)). כמו כן, בקשה לרשות ערעור המתמקדת בחומרת העונש שהושת על המבקש, אינה מצדיקה מתן רשות ערעור אלא במקרים חריגים בהם ניכרת סטייה משמעותית ממדיניות הענישה המקובלת או הראויה בנסיבות דומות (רע"פ 902/21 בן לולו נ' מדינת ישראל (28.2.2021)).

הבקשה שלפני אינה מתיימרת להעלות שאלה עקרונית, אלא מתמקדת בעניינו הפרטני של המבקש ובחומרת עונשו. על אף הנטען בה, לא מצאתי כי המקרה בא בגדר אותם חריגים המצדיקים מתן רשות ערעור משיקולי צדק או כי קיים חשש ממשי לעיוות דין או לסטייה משמעותית ממדיניות הענישה (ראו למשל: רע"פ 458/15 מחבוש נ' מדינת ישראל (22.1.2015)).

אין בפסיקה אליה הפנה המבקש כדי להראות כי בית המשפט קמא מיצה את הדין עימו. אמנם, עונשו של המבקש הוחמר, אולם ככלל אין בפער ענישה בין הערכאה הדיונית לבין ערכאת הערעור כדי להצדיק מתן רשות ערעור, אלא כאשר פער הענישה חריג או שמתקיימות נסיבות אנושיות ושיקומיות חריגות (רע"פ 7088/20 זוהר נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (21.10.2010); רע"פ 2508/19 עובדיה נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (1.5.2019)). בעניינו של המבקש, גזר דינו של בית המשפט השלום אינו מציב רף ראוי לענישה ואין בעצם החריגה ממנו, בערכאת הערעור, כדי להצדיק מתן רשות ערעור, שעה שפסיקתו של בית המשפט קמא נומקה בפירוט תוך התייחסות לפסיקת בית משפט זה כמו גם לפסיקה שהוגשה מטעמו של המבקש.

בבחינת מעבר לצורך, לא מצאתי כי נפל פגם בפסק דינו של בית המשפט קמא, לרבות בקביעותיו ביחס למשמעות הרשעת המבקש בעבירה תעבורה נוספת, שאותה ביצע בעוד ההליך נגדו בתיק זה תלוי ועומד; לכך שבנסיבות העניין אין בחלוף הזמן כדי להוות שיקול לקולא; ולכך כי לא מצא להתערב בקביעת בית משפט השלום שלא אימץ את המלצת שירות המבחן. ויוזכר, בהקשר זה, כי המלצת שירות המבחן אינה מחייבת את בית המשפט, אלא מהווה כלי עזר לו בהכרעתו (רע"פ 5959/20 באדוסי נ' מדינת ישראל(3.9.2020)).

9. לבסוף, אין גם בטענת המבקש ביחס לסיכון הגלום בעונש המאסר על רקע נגיף הקורונה, אשר נטענה בעלמא, כדי להצדיק התערבות בגלגול שלישי. חזקה על שירות בתי הסוהר שהוא פועל כנדרש לשמירת בריאותם של האסירים (רע"פ 4953/20 זיתאוי נ' מדינת ישראל (4.8.2020)).

10. אשר על כן, דין הבקשה לרשות ערעור ועמה הבקשה לעיכוב ביצוע - להידחות.

ניתנה היום, כ"ג בניסן התשפ"א (5.4.2021).

ש ו פ ט